

Wyteżymy wszystkie nasze wysiłki, aby nigdy więcej nie powtórzyły się Gross-Roseny 100-tysięczna rzesza mieszkańców Dolnego Śląska złożyła hołd pamięci ofiar hitlerizmu

WROCLAW (PAP). 27 bm w Rogoźnicy na Dolnym Śląsku, na terenie dawnego hitlerowskiego obozu śmierci Gross-Rosen, odbyła się uroczystość odsłonięcia pomnika - mauzoleum, wzniesionego dla uczczenia pamięci tysięcy więźniów, zamordowanych tam przez hitlerowców.

Uroczystość, w której udział wzięła ponad 100-tysięczna rzesza mieszkańców Dolnego Śląska, stała się potężną manifestacją na rzecz walki o pokój, zdecydowanego przeciwstawienia się wszelkim próbom wywołania nowego, zbrojnego konfliktu.

Uroczystość otwiera wiceprzewodniczący Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej we Wrocławiu — A. Barchacz.

Przemówienie Jerzego Albrechta

Z kolei głos zabiera wieloletni więzień obozu Gross-Rosen, członek Rady Naczelnej ZBoWiD, przewodniczący Prezydium Stołecznej Rady Narodowej — Jerzy Albrecht. Mówca podkreśla, że uroczystość ta stanowi wyraz czci i hołdu narodu polskiego i rządu Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej dla poległych w Gross-Rosen bojowników o wolność, stanowi wyraz nigdy nie zatartej pamięci o ofiarach faszystowskie-

go bestialstwa. Mówi on, że wspomnienia milionów ludzi w Polsce i na całym świecie o zbrodniach hitlerowskich — wzbudzają świętą nienawiść i wieczne potępienie dla zbrodniczych sił faszystów, agresji i wojny, mobilizują miliony ludzi do walki przeciw nowym planom wojennym naśladowców Hitlera, do walki o pokojowe współżycie między narodami, o utrzymanie i utrwalenie pokoju.

Narodowi polskiemu — stwierdza mówca — obcy jest wszelki szowinizm i nienawiść do narodu niemieckiego, ale tym gorętsza jest nasza nienawiść do imperialistów i odwetowców, tym mocniejsza wola walki wespół z NRD i pokojowymi siłami Nie-

miec zachodnich przeciw planom agresorów.

Na pogróżki agresorów — kończy Jerzy Albrecht — odpowiadamy jeszcze mocniejszym zwracaniem szeregow Frontu Narodowego, jeszcze mocniejszymi uczuciami braterstwa i solidarności z narodami ZSRR, Chin Ludowych, krajów demokracji ludowej, jeszcze mocniejszymi uczuciami solidarności z Niemiecką Republiką Demokratyczną, z pokojowymi siłami Niemiec zachodnich i wszystkimi milującymi pokój narodami świata.

Przemówienia gości zagranicznych

Serdeczną manifestacją przyłączają się do uroczystości przedstawiciele Międzynarodowej Federacji Bojowników Ruchu Oporu FIR F. H. Manhesa.

„Wzniesione tu mauzoleum — stwierdza Manhes — będzie ostrzeżeniem, rzuconym sprzedajnym rządom, zdradzającym interesy swych narodów, ostrzeżeniem, że w najczarniejszych godzinach historii narody potrafią zrodzić bohaterów, którzy gromią zdrajców i ocalają ojczyznę”.

„My, bojownicy o pokój walczymy ramię w ramię, aby nie dopuścić do remilitaryzacji Niemiec — mówi na zakończenie przewodniczący FIR — aby zagrozić drodze hitlerowskim pogrobowcom. Walczymy o suwerenność, niezawisłość i bezpieczeństwo naszych krajów ojczyzn, aby już nigdy więcej nie było Oświęcimia i Gross-Rosen”.

Jako następny mówca głos zabiera przedstawiciel francuskich bojowników ruchu oporu — Natalis Dumez, dziękując narodowi polskiemu za wzniesienie mauzoleum ku czci bohaterów niemieckich.

Głos zabiera przedstawiciel Nie-

mieckiego Komitetu Antyfaszystowskich Bojowników Ruchu Oporu, sekretarz Zarządu Głównego Niemieckiego Frontu Narodowego — Hans Selgewasser. „Sprawdziło nas tutaj uczucie głębokiej międzynarodowej solidarności — oświadcza on. — Znajdujemy się na jednym z miejsc barbarzyństwa hitlerowskich Niemiec, gdzie tysiące prawdziwych patriotów musiały oddać swe życie (Dalszy ciąg na str. 2)

Deklaracja episkopatu polskiego

WARSZAWA (PAP). Episkopat polski złożył deklarację następującej treści:

Episkopat polski w trosce o dobro kościoła i narodu, a zarazem w interesie jedności i zwrócenia naszego narodu do rzeczywistości, aby nie dopuścić na przyszłość do wypaczenia intencji i treści porozumienia z kwietnia 1950 roku i stworzyć sprzyjające warunki dla normalizacji stosunków między państwem i kościołem.

Episkopat, który potępiał twórczo i działanie ośrodków dywersyjnych przeciw państwu, odgradza się od atmosfery sprzyjającej takiej działalności i uważa, że powinna ona ulec zasadniczej zmianie.

Godne ubolewania fakty ujawnione w procesie biskupa kieleckiego Czesława Kaczmarska wymagają zdecydowanego potępienia.

Episkopat nie będzie tolerował wkraczania przez kogokolwiek z duchowieństwa na drogę szkolenia ojczyzn i będzie stosował wobec winnych odpowiednie sankcje zgodnie z prawem kanonicznym.

Episkopat również przeciwstawia się wiązaniu religii i kościoła

Komunikat Prezydium Rządu PRL

WARSZAWA (PAP). Prezydium Rządu PRL wydało komunikat następującej treści:

Na skutek uporczywego, mimo wielokrotnych ostrzeżeń, nadużywania przez ks. arcybiskupa Stefana Wyszyńskiego piastowanych przez niego funkcji kościelnych dla łamania zasad Porozumienia, prowadzenia akcji podburzającej i wytwarzania atmosfery jądrowej, sprzyjającej — jak to wykazał również proces biskupa Kaczmarska — wrogiej działalności, co jest szczególnie szkodliwe w obliczu zakusów na nienaruszalność granic Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej —

Prezydium Rządu w oparciu o swe uprawnienia ustawowe i w trosce o pełną normalizację stosunków między rządem a hierarchią kościelną — zakazało arcybiskupowi Stefanowi Wyszyńskiemu wykonywania funkcji związanych z dotychczasowymi jego stanowiskami kościelnymi.

z egoistycznymi celami politycznymi wrogich Polsce kół zagranicznych, które chciałyby nadużywać uczuć religijnych dla rozrywki politycznych.

Episkopat polski stwierdza, że obecnie w okresie wzmocnionych wysiłków ze strony rewizjonistów niemieckich, wymierzonych przeciw nienaruszalności naszych granic na Odrze i Nysie, oraz w okresie wzmocnienia działalności dywersyjnej ośrodków wrogich Polsce, konieczna jest pełna konsolidacja społeczeństwa. Dlatego też episkopat z całą stanowczością przeciwstawia się politycznej postawie i akcji pewnego odłamu hierarchii i dużej części kleru nie mieckiego, którzy są jednym z motorów antypolskiej i rewizjonistycznej działalności, powołując się przy tym nawet na autorytet stolicy apostołskiej i Watykanu.

Działalność międzynarodowych kół, dążących do rozpatania nowego wojny, wymaga od wszystkich skierowania wysiłków zarówno intelektualnych jak i moralnych w kierunku zabezpieczenia pokoju i umacniania siły i odporności Polski.

Episkopat uważa wraz z rządem za słuszne stworzenie takich warunków, które w intere-

sie państwa i kościoła usuwają przeszkody, stojące na drodze pełnej realizacji porozumienia, na drodze umacniania jedności i zwartości narodu.

Warszawa, dnia 28 września 1953 r.

W związku z uchwałą rządu o pozabawieniu ks. arcybiskupa Stefana Wyszyńskiego jego funkcji, episkopat po powzięciu uchwał zabezpieczających ciągłość kierownictwa pracą konferencji episkopatu zwrócił się do rządu o wyrażenie zgody, aby ks. arcybiskup Wyszyński mógł zamieszkać w jednym z klasztorów.

Na tę propozycję rząd wyraził zgodę.

Wybór przewodniczącego episkopatu

WARSZAWA (PAP). Episkopat na posiedzeniu w dniu 28 września br. wybrał przewodniczącym episkopatu ks. biskupa Michała Klepacza — ordynariusza łódzkiego.

Oświadczenie wiceprezesa Rady Ministrów Józefa Cyrankiewicza

WARSZAWA (PAP). Wiceprezes Rady Ministrów Józef Cyrankiewicz w związku z deklaracją episkopatu oświadczył, co następuje:

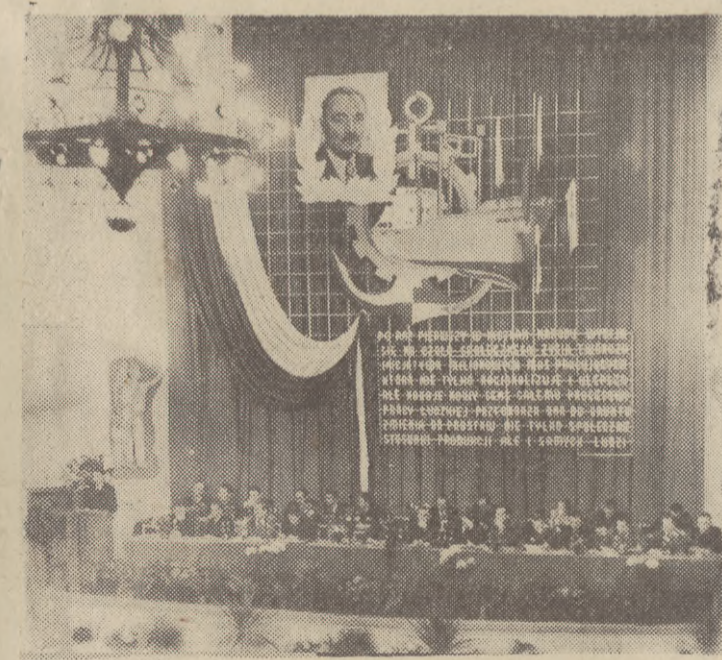
Rząd przyjmuje do wiadomości oświadczenie episkopatu z dnia 28 września 1953 r. i wyraża przekonanie, że zapobiegnie ono skutecznemu praktykom godzącym w interesy państwa i narodu i stanowić będzie podstawę dla trwałej normalizacji stosunków między państwem a kościołem.

Jest troską rządu, aby zagwarantowane przez Konstytucję prawa i obowiązki obywateli w zakresie swobód religijnych i wolności sumienia były w pełni przestrzegane przez wszystkie instytucje i wszystkich obywateli. Władze państwowe stoją na gruncie zasad porozumienia z dnia 11 kwietnia 1950 r. i uwzględniając deklarację episkopatu z dnia 28 września 1953 r. będą zyczliwie ustosunkowywać się do postulatów hierarchii kościelnej, sądząc, że wniesie ona realny wkład do umacniania jedności i zwartości społeczeństwa.

Stocznicy gdańscy analizują swe osiągnięcia, wytyczają drogę ku nowym zwycięstwom

W ub. niedzielę w Stoczni Gdańskiej trwała 7 Zakładowa Konferencja Partyjno - Techniczna. W czasie obrad delegaci tysięcy stoczników gdańskich mówili, jak dzięki wzrostowi świadomości politycznej załogi powstawały nowe formy pracy, usprawnienia techniczne i organizacyjne, którymi załoga torowała sobie drogę do dalszych poważnych osiągnięć. Jednym z nowych sukcesów załogi jest wykonanie planu wrześniowego w 101,5 proc. na cztery dni przed terminem.

W wyniku realizacji planu w dniu Konferencji zostały przekazane do eksploatacji dalsze trzy nowe statki pełnomorskie: 3 radowegłowce i 1 tramp. Dokonano także wodowania statku, który jeszcze w tym roku przejdzie do eksploatacji.

Prezydium i Konferencja Partyjno - Technicznej Stoczni Gdańskiej.

Stocznicy i goście z przodujących zakładów przemysłu ciężkiego z całej Polski serdecznie żegnali nowe statki, które w dniu Konferencji opuściły stocznice.

Nowa linia kolejowa Kochłowice — Janów — Zawiercie

STALINOGROD (PAP). 27 bm. otwarta została nowa linia kolejowa na trasie Kochłowice — Janów — Zawiercie o długości ponad 65 km.

Uroczystość otwarcia nowej linii kolejowej zainaugurowało tra-

decyjne przecięcie wstęgi na kilometry zerowym w Kochłowicach, którego dokonał minister kolei — Strzelecki. Barwnie udekorowany pociąg z uczestnikami uroczystości przejechał następnie trasę nowej linii.

Po uroczystym otwarciu linii odbyła się w Stalinogrodzie akademia, podczas której budowniczym linii złożyli meldunek o zakończeniu robót. „Oddana dzisiaj do użytku szerokiej rzeszy społeczeństwa linia kolejowa — brzmi m. in. meldunek — została ukończona na 102 dni przed terminem”.

Depesza Marszałka Rokossowskiego w dniu święta Armii Węgierskiej

WARSZAWA (PAP). Wiceprezes Rady Ministrów, minister obrony narodowej Marszałek Polski Konstanty Rokossowski wystosował do ministra obrony na rodowej Węgierskiej Republiki Ludowej gen. dyw. Istvana Bata depeszę następującej treści:

Z okazji święta bratniej Armii Węgierskiej przesyłam Wam oraz wszystkim żołnierzom Węgierskiej Armii Ludowej w imię niu żołnierzy Ludowego Wojska Polskiego i we własnym imieniu serdeczne pozdrowienia.

Proszę przyjąć życzenia dalszych sukcesów w umacnianiu siły i gotowości bojowej armii zaprzyjaźnionego narodu węgierskiego dla zabezpieczenia pokoju i wzmocnienia socjalistycznego w Waszym kraju i wzmocnienia wielkiego obozu pokoju, któremu przewodzi niezwykłymi Związki Radzieckie.

Wiceprezes Rady Ministrów i minister obrony narodowej
KONSTANTY ROKOSSOWSKI
Marszałek Polski

1 października losowanie obligacji Narodowej Pożyczki Rozwoju Sił Polski

1 października br. rozpocznie się w mieście Nowa Huta IV publiczne losowanie obligacji Narodowej Pożyczki Rozwoju Sił Polski.

W IV losowaniu NPRSP wylosowanych zostanie ogółem 212.500 premii, a mianowicie:

68 premii po zł 10.000
272 " " " 5.000
2550 " " " 1.000
9010 " " " 500
17000 " " " 250
183800 " " " 150

Losowanie obligacji odbywać się będzie równocześnie dla wszystkich klas pożyczki.

Nasz komentarz

Uchwała zapadła — poprawy nie widać

Rady narodowe konsekwentnie realizują zadanie zacieśniania więzi państwa ludowego z milionowymi masami robotników, chłopów i inteligencji pracującej. Jednym z elementów współdziałania tym państwem, a równocześnie nowym sposobem powiadomiania i orientowania rad narodowych o kłopotach i troskach społeczeństwa drogą bezpośredniego kontaktu obywateli z ich władzą terenową — są skargi i zażalenia.

Ilość i sprawność załatwiania tych skarg może być uważana za miernik łączności terenowych organów jednolitej władzy państwowej z obywatelami, a wnikliwość tych władz przy załatwianiu skarg — za dowód ich troski o byt powszedni ludzi pracy. Z drugiej strony wzrost ilości składanych skarg można uważać za barometr wzrostu zaufania mieszkańców do „swojej” rady narodowej.

Na posiedzeniu Prezydium MRN w Gdańsku 3 bm, przewodniczący Smidt stwierdził, że skoncentrowanie wszystkich skarg w Referacie Skarg i Zażeń oraz powiększenie jego składu osobowego pozwoliło na zlikwidowanie wielu zażaleń.

Tak np. na dzień 1. I. br. było 1479 skarg nie załatwionych, po delegowaniu zaś do Ref. Skarg dodatkowych pracowników z innych wydziałów, ilość zaległych spraw zmniejszyła się do 289 na 1 lipca br. Niestety, wtedy właśnie, gdy sytuacja ulegała wyraźnej poprawie, w końcu lipca br. znów zmniejszono skład osobowy Referatu Skarg i Zażeń. Ilość zaległych spraw na dzień 1 bm. zwiększyła się do ponad 370.

Zgromadzenie takiej ilości nie załatwionych skarg i zażeń jest rzeczą niedopuszczalną. Toteż, chcąc jak najszybciej zlikwidować zażaleń, kierownik Wydziału Organizacyjnego Prez. MRN ob-

Kubski zgłosił parę wniosków, których realizacja niewątpliwie ułatwi pracę Referatowi Skarg i Zażeń.

Zaproponował on m. in., by Wydział Kadry dopiłnował powrotu poprzednich pracowników do Ref. Skarg i Zażeń, co pozwoli na kompletne zlikwidowanie zażaleń.

Zgłoszone wnioski Prezydium przyjęło i zleciło odpowiedniemu wydziałowi do wykonania. Od tego czasu minęło przeszło 3 tygodnie. Pracownicy Referatu Skarg i Zażeń (w liczbie 3, z których jedna osoba na urlopie) dwoją się i troją, by nie dopuścić do powrotu niechlubnej sytuacji ze stycznia br. Kierownik referatu ob. Filipowicz poświęcił niejedno popołudnie i dziesiątki wieczorów na załatwianie skarg. Obiecanej pomocy jednak nie otrzymał.

Okres jesienno - zimowy cechuje zwykłą ilość napływających zażeń. Mimo wielkiego wysiłku pracowników referatu, na dzień 23 bm. nie załatwionych skarg było już 405.

W tej stale pogarszającej się sytuacji istnieje tylko jeden sposób zlikwidowania zażaleń: jak najszybciej zrealizowanie (przyjętych przez Prezydium) wniosków, zgłoszonych na posiedzeniu 3 bm. Pomoc udzielona Referatowi Skarg i Zażeń przez Prezydium Miejskiej Rady Narodowej będzie świadectwem należytego zrozumienia tego, że siła jej działania, jako terenowego organu jednolitej władzy państwowej, leży w ścisłym powiązaniu z masami pracującymi, w czujnym wsluchiowaniu się w ich nastroje i troski, w szybkim i sprawnym załatwianiu skarg i zażeń.

Zaufanie mieszkańców Gdańska do „swojej” rady narodowej zostanie jeszcze bardziej ugruntowane przez dalsze usprawnienie załatwiania skarg i zażeń.

Z. T.

Jedność narodu - wzmocniona

Dokumenty, które publikujemy na stronie 1, mówią o faktach ważnych i pomyślnych dla wielkiej sprawy jedności narodu. Każde silniejsze konsolidacji całego społeczeństwa, tak niezbędnej dla Polski w obecnym okresie historycznym.

Każdy patriotą polski — niezależnie od różnic światopoglądowych czy religijnych — wiedział i wie, że dobro Rzeczypospolitej i racja stanu naszego państwa wymagają zjednoczenia narodu. Każdy patriotą pragnie jedności Polaków, bo ona jest fundamentem naszej siły i naszego rozwoju.

Każdy z wrogów naszej ojczyzny chce rozdzierania, podziału, niezgody w narodzie polskim. Chce i dąży do tego, bo wie, że to oznacza osłabienie Polski i hamulec w jej rozwoju.

W tych dążeniach i rachubach imperialistycznych wrogów Rzeczypospolitej kościół miał być wykorzystany jako oręż wzniesienia waśni i niepokoju w naszym kraju, dzielenia społeczeństwa na wierzących i niewierzących. Proces biskupa Kaczmarska ujawnił, że ośrodkiem działalności szkodliwej zarówno dla państwa jak i dla kościoła — działano i działają — był arcybiskup Wyszyński.

Przestrzegana w Polsce Ludowej i chroniona prawem swoboda sumienia i wyznania oraz fakt, że kościół ma pełną możność działania w zakresie swojej misji religijnej i otrzymuje szeroką pomoc od państwa — nie sprzyjały tym wrogim dążeniom. Miliony ludzi wierzących i całej patriotycznej duchowości widzieli jasno, wbrew oszczercom kampanii, że w Polsce nikt religii nie przesładował i nikt za swoje wierzenia i praktyki religijne nie jest przesładowany.

Zgodna opinia publiczna i opinia patriotycznego duchowieństwa potępiała wicherzyście za kusy i domagała się od hierarchii kościelnej obywatelskiego i lojalnego wobec państwa stanowiska, wyraźnego odgródzenia się od antypolskiej nagonki pupila Watykanu Adenauera i hakatystów niemieckich w fioletach — a więc realizowania porozumienia rządu i episkopatu z roku 1950.

Mimo tych wszystkich faktów, a także mimo maksymalnej cierpliwości, okazywanej przez rząd ludowy oraz mimo ostrzeżeń — arcybiskup Wyszyński porozumienie łamał, przeciw władzy państwowej podburzał i wytwarzał atmosferę, w której wykluwały się — jak to wykazał proces biskupa Kaczmarska — wręcz antypolskie spiski. Arcybiskup Wyszyński uniemożliwił normalizację stosunków między państwem

a kościołem, potrzebną dla dobra narodu polskiego, niezbędną dla wierzących. Wyczerpał wszystkie środki perswazji, rząd ludowy dokonał zdecydowanego posunięcia; aby ognisko jarzemia i mącenia usunąć zakazał arcybiskupowi Wyszyńskiemu wykonywania funkcji, związanych z jego dotychczasowym stanowiskiem kościelnymi. Rząd na propozycję episkopatu zgodził się, aby arcybiskup Wyszyński zamieszkał w jednym z klasztorów.

Episkopat na swojej konferencji z udziałem 24 biskupów polskich wybrał jako swego przewodniczącego ks. biskupa Klepacza, ordynariusza łódzkiego, i wydał oświadczenie, na którego podstawie można sądzić, że hierarchia kościelna w Polsce wolała zrozumiem dla jednolitej postawy narodu i słusznej, konsekwentnej polityki rządu ludowego, Opinia publiczna liczy na to, że oświadczenie episkopatu znajdzie poparcie w czynach i w ten sposób stworzy warunki dla trwałej normalizacji stosunków

Ku czci wielkich mężów polskiego Odrodzenia

Prymasa Jana Łaskiego

POZNAŃ (PAP). 26 bm. w Gnieźnie odbyła się akademія dla uczczenia pamięci wybitnego postępowego działacza Wiek Odrodzenia, arcybiskupa i prymasa Polski, kanclerza Jana Łaskiego.

Po zagajeniu akademii przez wiceprzewodniczącego Woj. RN, zabrał głos m. in. W. Jarosiński, który omówił działalność arcybiskupa Jana Łaskiego. Mówca wskazał, że postępowy nurt epoki Odrodzenia to m. in. program usunięcia niesprawiedliwości i krzywdy społecznej. Jednym z wczesnych i wielkich przedstawicieli i wyrazieli tego nurtu był Jan Łaski. Cechowały go głęboki patriotyzm i wielka troska o przyszłość ojczyzny. W interesie ojczyzny przeciwstawił się mieszaniną się Watykanu do wewnętrznych spraw Polski.

Z kolei prof. UP — Kaczmarski omówił działalność Jana Łaskiego. Prof. Kaczmarski podkreślił, że Jan Łaski w okresie, gdy m. in. walczył o polską państwowość, walczył o ziemie polskie nad Odrą i Bałtykiem.

Dążenia Jana Łaskiego szły w kierunku zagwarantowania jak największej samodzielności kościołowi polskiemu.

Następny mówca, poseł Horodyski mówił o wielkiej czci, jaką całe postępowe katolickie społeczeństwo otacza pamięć Jana Łaskiego, widząc w nim przykład księdza milującego nade

wszystko ojczyznę i kierującego się interesami narodu.

Ks. rektor Świećicki w przemówieniu swym stwierdził, że patriotyzm i uczucie polskie duchowieństwo, które odgrada się od działalności antyludowego kleru w rodzaju biskupa Kaczmarskiego i jemu podobnych, wyraża wdzięczność rządowi polskiemu za to, że tak pieczołowicie kultywuje pamięć wielkich mężów, postępowych działaczy Odrodzenia, a wśród nich arcybiskupa Jana Łaskiego. Niech kanclerz Jan Łaski będzie dla nas wzorem — zakończył swe przemówienie ks. rektor Świećicki.

Mikołaja Reja

NAGŁOWICE KJEDRZEJOWA (PAP). We wsi Nagłowice na Kielecczyźnie, w której żył i tworzył wielki pisarz polskiego Odrodzenia — Mikołaj Rej, odbyła się 27 bm. uroczystość ku czci tego wybitnego humanisty polskiego, autora „Krótkiej rozprawy między panem, wójtem i plebanem”,

nie tylko nie przeszkadza lojalnemu duchowieństwu w wypełnianiu jego zadań wobec ludzi wierzących, ale wielokrotnie okazywała pomoc kościołowi, np. w budowie świątyni, w otaczaniu opieką zastawionych kapłanów, w życiowym załatwianiu rozlicznych spraw i wniosków instytucji kościelnych. Rząd ludowy jest kierownikiem a zarazem sługą całego narodu, zarówno obywateli wierzących jak i niewierzących, uważa za swój święty obowiązek troskę o wszechstronne zaspokojenie potrzeb wszystkich obywateli Rzeczypospolitej, wiernie strzeże przepisów Konstytucji, nieugięcie pracuje nad umocnieniem jedności naszego narodu.

Fakty i decyzje z dnia 28 września, krzyżując rachuby nieprzyjaciół naszego narodu, jedność jest jeszcze silniej scementują, umocniają Front Narodowy — fundament niepodległości i siły Polski, nieprzebytą zapórą dla wszelkich wrażeń kłosań.

h. k.

Hołd pamięci ofiar hitleryzmu

(Dokończenie ze str. 1-ej)

cie dlatego tylko, że w tym okropnym okresie faszyzmskiego terroru nie skapitulowali, nie zdradzili swego narodu i nigdy nie zdradzili wielkiej sprawy, o którą walczyli — sprawy pokoju. Niemcy hitlerowskie muszą umrzeć — to było ich hasło. Na ziemi niemieckiej nie powinno nigdy więcej powstać nowe niebezpieczeństwo militarysty, faszyzmu i odvetu. Taka była ich wola. Jest to również naszym pragnieniem.

Głos katolickiego kapłana

W imieniu duchowieństwa katolickiego Ziemi Zachodnich przemawiał następnie członek kapituły wrocławskiej — ks. kanonik Piotr Jaroszek.

„Uświadamiamy sobie — mówi on m. in. — historyczną odpowiedzialność, jaka ciąży na nas za losy Ziemi Zachodnich. Wychojąc ze swoich założeń katolickiego i religijnego myślenia, my, kapłani i katolicy, musimy przodować w spełnianiu naszych obowiązków względem Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej”.

Następnie przemawia przedstawicielka belgijskich b. więźniów politycznych Marie Altorfer.

Apel delegatów zagranicznych

Po przemówieniach przedstawicieli Zarządu Głównego ZBoWiD odczytał tekst apelu delegatów bratnich zagranicznych organizacji bojowników ruchu oporu i ofiar faszyzmu, uchwalonego w obecności ponad stu tysięcy czczonej ludności polskiej. W apelu tym delegaci zagraniczni wywołują patriotów wszystkich krajów do spotęgowania wysiłków w walce przeciwko remilitaryzacji Niemiec zachodnich, oświadczają uroczystość, że wszelkie zakusy rewizjonistyczne przeciwko granicy pokoju na Odrze i Nysie napotkają na zdecydowany opór wielu tysięcy członków reprezentowanych przez nich organizacji oraz zobowiązują się zacieśnić więzy solidarności z pokojowymi siłami w Niemczech dla zagwarantowania ich pokojowego i demokratycznego zjednoczenia.

Wśród serdecznej manifestacji

uchwalony został również tekst rezolucji uczestników uroczystości. W rezolucji tej czytamy m. in.:

Rezolucja uczestników uroczystości

„Potępiamy politykę neo-hitlerowskiej kliki Adenauera i ich mocodawców z Waszyngtonu, której celem jest remilitaryzacja i faszyzacja Niemiec zachodnich, politykę odvetu i szuczcia przeciw milijonów pokój narodom. Oświadczamy, że wytyżymy wszystkie nasze wysiłki, aby nigdy więcej się nie powtórzyły Gross-Roseny, Oświęcimy i Majdanki! Jeszcze bardziej skupimy się w szeregach Frontu Narodowego wokół naszego ludowego rządu, który prowadzi niezłomną politykę umacniania pokoju, stale pogłębiającą się przyjaźni i braterstwa z narodami, którym w walce o pokój przewodzi Związek Radziecki.

Nasza twórcza praca w pokoju w budownictwie przyczynimy się do rozwoju gospodarczego i kulturalnego naszego kraju, do u mocnienia siły naszej umiłowanej ojczyzny, do zwiększenia wkładu narodu polskiego w solidarnej walce narodów o trwały pokój na świecie”.

Odświeżenie pomnika

Następuje najbardziej podniosły moment uroczystości — odświeżenie pomnika - mazuzeum, którego dokonuje wiceminister kultury i sztuki — Jan Wilczek. Pomnik ten wzniesiony w pobliżu ściany śmierci i krematorium, na miejscu zagłady 180 tysięcy patriotów różnych krajów wyobraża postać więźnia zrywającego pasiek.

Rozlegają się dźwięki Międzynarodówki. Pochylają się setki sztabandarów.

Pierwszy wieniec u stóp posągu składa delegacja Armii Radzieckiej — armii, która więźniom Gross-Rosen przyniosła wolność.

Setki wienców złożono u stóp granitowego pomnika, na którego plicie widać wykuty w czterech językach napis: „Mauzoleum więźniów ze wszystkich krajów Europy, pomordowanych przez hitlerowskich barbarzyńców wzniosła Polska Rzeczpospolita Ludowa w 1953 r.”.

Sporne problemy winny być rozwiązane w drodze rokowań

Oświadczenie Wszeczwiązkowej Centralnej Rady Związków Zawodowych

MOSKWA (PAP). Agencja TASS podaje, że Wszeczwiązkowa Centralna Rada Zw. Zaw. opublikowała oświadczenie, w którym czytamy m. in.:

Z inicjatywy Światowej Rady Pokoju rozwija się we wszystkich krajach międzynarodowa kampania na rzecz uregulowania spornych problemów między narodowych w celu osłabienia napięcia międzynarodowego. Plenum Radzieckiego Komitetu Obrony Pokoju wezwało ludzi radzieckich do aktywnego udziału w tej kampanii.

Wszeczwiązkowa Centralna Rada Związków Zawodowych gorąco aprobuje i popiera uchwały Światowej Rady Pokoju i plenium Radzieckiego Komitetu Obrony Pokoju.

Wszyscy ludzie pracy naszej ojczyzny — czytamy dalej w oświadczeniu — gorąco popierają pokojową politykę zagraniczną rządu radzieckiego, zmierzającą do osłabienia napięcia międzynarodowego i rozwiązania

spornych kwestii międzynarodowych w drodze osiągnięcia odpowiednich porozumień.

Naród radziecki, zajęty pokojową, twórczą pracą w imię szczęśliwego, dostatniego i radosnego życia, w imię realizacji wielkiego celu budowania komunizmu — jest żywotnie zainteresowany w rozwiązaniu wszystkich spornych kwestii międzynarodowych, w utrzymaniu i utrwaleniu pokoju.

Wszeczwiązkowa Centralna Rada Związków Zawodowych zwraca wszystkich członków związków zawodowych, wszystkich ludzi pracy ZSRR, by poparli prowadzoną z inicjatywy Światowej Rady Pokoju międzynarodową kampanię na rzecz uregulowania spornych kwestii międzynarodowych.

Nie przetrzymamy ani jednego wagonu Nowa forma współzawodnictwa kolejarzy i ich klientów

WARSZAWA (PAP). W Warszawie odbyła się narada klientów kolei i kolejarzy stacji Warszawa — Wileńska. Tematem narady było omówienie współpracy pomiędzy użytkownikami i załogą stacji wobec narastających zadań przewozowych w okresie jesieni. Najważniejszym zadaniem klientów PKP i kolejarzy będzie w najbliższym okresie walka o skrócenie postoju wagonów pod załadunkiem i nieprzetwarzanie wagonów poza okresem wolnym od postojowego.

Po dyskusji ZMP-owska brigada ładownicza ekspozytury „C” Zakładów Transportowych Budownictwa Miejskiego Warszawa, w składzie: Teofil Nowakowski, Stanisław Wójcik i Henryk Nowogórski zobowiązała się pracować pod hasłem: „nasza brigada nie przetrzyma ani jednego wagonu” i wezwała wszystkie zespoły transportowe w kraju do podjęcia podobnych zobowiązań. Na apel powyższy odpowiedziała już brigada manewrowa stacji Warszawa — Wileńska.

T. Łysenko - wielki reformator przyrody

Sztandar teorii Mieczurina, która stała się fundamentem twórczego, przeobrażającego przyrodę darwinizmu, wznosi wysoko jej wielki konceptor, T. Łysenko. Jego wybitne odkrycia naukowe — to ważne wyzyczne działania w skomplikowanym i gigantycznym dziele przekształcania przyrody.

Aby zdać sobie sprawę z ogromnego znaczenia odkryć, dokonanych przez akademika Łysenka, tego konsekwentnego miczurinistę, trzeba zrozumieć jego poglądy na dziedziczność, na prawa fundamentalne, rządzące rozwojem świata roślinnego i zwierzęcego.

Dziedziczność — to nie jest wyłącznie zdolność żyjącego organizmu tworzenia podobnych do niego tworów. Dziedziczność stanowi zdolność żywego organizmu, wyrażającą się w wymaganiu określonych warunków dla życia i w rozwijaniu się oraz przystosowywaniu się do tych czy innych warunków. „Zmiana wymagań, to jest dziedziczność żywego ciała, zawsze odzwierciedla specyficzne wpływy otoczenia zewnętrznego, o ile organizm je asymiluje” — stwierdził Łysenko. Znajomość tych wymagań daje człowiekowi możliwość tworzenia najodpowiedniejszych warunków i uzyskania od roślin i zwierząt tego wszystkiego, co zdolne są one dać. Oto zasada, na podstawie której działają agrotechnika i zootechnika postępowe.

Różne rośliny wymagają różnych warunków zewnętrznych. Co więcej, każdy organizm wymaga różnych warunków w różnych okresach swego życia. Potrzeby rośliny uformowały się w ciągu długiej ewolucji. Znajac te potrzeby, poznajemy jednocześnie właściwości dziedziczne. Z tych ustaleń wypływają z kolei następujące wnioski:

PIERWSZY WNIOSEK: zmiany w dziedziczności wynikają ze zmian w pokarmie.

DRUGI WNIOSEK: zmiany pokarmowe, a w konsekwencji — cechy dziedziczne, wynikają ze zmian warunków otoczenia zewnętrznego.

TRZECI WNIOSEK: dziedziczne cechy nabyte przez organizm w ciągu swego życia jest możliwe i konieczne.

Aby zrozumieć prawa, które rządzą życiem organizmów roślinnych, niezwykle ważne jest poznać zasadnicze odkrycia Łysenki — śladami rozwoju roślin. Łysenko ustalił mianowicie, że rozwój rośliny nasiennej i jej wzrost nie są zjawiskami identycznymi

Rozwój rośliny — to droga, którą przechodzi ona od wysianego ziarna do ukształtowania nowych nasion. Rozwój polega na jakościowych zmianach, zachodzących w tkankach i zawartości komórek, oraz na procesach wytwarzania się organów. Wzrost natomiast jest tylko zwiększeniem objętości rośliny, jedną z właściwości jej rozwoju.

Śmiały badacz przyrody wykrył, że każda roślina przechodzi kolejne stadia rozwoju: stadium jarowizacji i stadium świetlne. Aby roślina mogła osiągnąć określone stadium rozwoju, potrzeba jej w tym celu nie pewnych pojędynczych elementów środowiska zewnętrznego, lecz pewnego zespołu tych elementów (stadium jarowizacji wymaga określonej temperatury powietrza, pewnej ilości wilgoci itd., stadium świetlne potrzebuje niezbędnie nieprzerwanego oświetlenia w ciągu ściśle określonego czasu, określonego pożywienia itd.). Ten zespół elementów wyznaczony jest przez właściwości dziedziczne roślin.

Poludniowe rośliny „maszerują” na północ

Łysenko nie zadowolili się jedynie powyższymi ustaleniami, dokonując na podstawie nauki Darwina i Mieczurinowskiej teorii indywidualnego rozwoju siewki — mieszańca drzewa owocowego. Uczony posunął się w swoich doświadczeniach dalej jeszcze i ustalił „że długość okresu wegetacyjnego rośliny, licząc od wysiewu nasion do dojrzewania nowych nasion, zależna jest od współdziałania organizmu z warunkami środowiska zewnętrznego. Zmieniając warunki zewnętrzne, można zmienić zachowanie się rośliny tej samej odmiany. Odmiany późne mogą stać się wczesnymi, ozieme jarymi, a jare oziemnymi”.

Jeżeli wziąć próbkę nasienia pszenicy ozimej i część jej wysiać jesienią, a część obok niej — wiosną, to pierwszą zrekwieta da nasienie w lecie, a druga nie. Łysenko wykazał, że główna róż-

nica między siewem jesienią i wiosennym jest dla pszenicy sprawa temperatury. Pszenica ozioma wymaga okresu zimna. Odkrył on to, starając się doprowadzić odmianę oziomą do zachowania się tak, jak odmiana jara, mianowicie jarowizować ją.

Proces jarowizacji pszenicy ozimej polega na daniu nasieniu dość wilgoci i powietrza, by rosło bardzo powoli i trzymało go w temperaturze od 0 do 10 stopni w ciągu kilku tygodni. Pszenica może wtedy zaspokoić swe wymagania zimna, a zasiana zachowa się jak odmiana jara, odznaczając się tą samą zdolnością dościa do pełnego rozwoju jak zasiana na wiosnę.

Tak więc ustalone przez Łysenka prawa rozwoju jednorocznej rośliny nasiennej doprowadziły do ich praktycznego zastosowania pod postacią niezmiernie skutecznego i ciekawego się już dziś wśród kolchoźników radzieckich wielką popularnością zabiegu agromonomicznego, noszącego miano jarowizacji.

Przeprowadzone doświadczenia wykazały, że jarowizacja pozwala nie tylko na wysiew oziemych odmian zbóż wiosną, lecz również, iż dzięki niej leżne odmiany, uważane dawniej za gospodarczo niepełnowartościowe, nabierała nowego znaczenia. Przez zastosowanie analogicznej metody można przekształcić krzew bawełny, który wymaga ciepła, w roślinę, która potrzebuje zimna, a więc można przesunąć granice obszarów jej zasiewu bardziej na północ.

W okresie, poprzedzającym odkrycie przez Łysenka rozwoju stadialnego roślin, nie było teorii naukowej, tłumaczącej selekcję roślin jednorocznych. Nie umiano dokonać wyboru pary rodzicielskiej dla uzyskania, w drodze skrzyżowania, nowych wysokowartościowych odmian pszenicy, bawełny, względnie innych kultur rolnych. Liczni uczeni w krajach kapitalistycznych uważali, że selekcja roślin stanowi raczej dzieło sztuki niż wiedzy. Z chwilą wypracowania przez Łysenka metod selekcji par rodzicielskich w drodze skrzyżowania, na bazie jego teorii rozwoju stadialnego roślin, selekcja roślin w kraju zwycięskiego socjalizmu przestała być

sprawą przypadku. Agronomia ra dziecka może się pochwalić stworzeniem w rekordowo krótkim czasie i według projektów poszczególnych hodowców — wielkiej liczby nowych odmian różnych roślin.

„Malżeństwa z miłości” wśród roślin

Odkryciem niezmiernie doniosłości było także opracowanie przez Łysenka teorii krzyżowania w obrębie odmian roślin samopylnych. Pracując nad stworzeniem nowych odmian w drodze skrzyżowania, zaobserwował on, że rośliny samopylne (pszenica, jęczmień, owies, groch itd.) z biegiem czasu zmieniają swe cechy dziedziczne na niekorzyść, po upływie 10—15 lat wyradzają się.

Aby zatem rośliny samopylne lepiej przystosować do warunków środowiska zewnętrznego, na leży — zdaniem Łysenki — poprzez okresowe krzyżowanie w granicach danej odmiany, czyli w drodze „malżeństwa z miłości”, jak się wyraził, dążyć do podniesienia plenności nasion. W ten sposób położona została mocna podwalina nie tylko tworzenia nowych odmian dla rolnictwa socjalistycznego, ale i dla pomyślnego ich rozmnażania i otrzymywania bogatych zbiorów wysokogatunkowego ziarna.

Członek akademii nauk, Łysenko, nie ograniczył się do tych osiągnięć nowatorskich. Niezliczone prace jego i jego uczniów, zmierzające do zmiany natury ziemniaka, zmiany zaproponowane przez nich w stosunku do tradycyjnych metod kultywowania prosa, opracowane na bazie nauki Mieczurina sposoby walki biologicznej z pasożytami w rolnictwie, nowe zasady selekcji żyta, kukurydzy, zasiewy letnie lucerny — rzucają jasną świecą światła na praktyczną doniosłość i ogromną skuteczność odkrycia wielkiego nowatora nauki, jakim niewątpliwie jest Łysenko.

Stanowią one zarazem jeszcze jedno nieodparte świadectwo zwycięskiej walki uczonej radzieckiej o postęp i szczęście całej ludzkości.

(C)

SPORTOWIEC BAŁTYCKI

Bokserzy Gwardii zwyciężają w Berlinie

W Sporthalle w Berlinie rozegrane zostało międzynarodowe spotkanie bokerskie między reprezentacją ZS Gwardia i ZS Dynamo. Zwyciężyli bokserzy polscy 13:7.

Valki swe wygrali na punkty Stefanik, Rozpierski, Antkiewicz, Krawczyk i Piórkowski. Biel odniósł zwycięstwo przez t. k. o. a Musiał uzyskał wynik remisowy.

Justka przegrał na punkty z Furtzem a Szulec uległ również na punkty Schoenemu. Reprezentant Gwardii w wadze ciężkiej Albrecht przegrał przez t. k. o. z Krawcem.

Wstęp bokserów polskich w walce w Berlinie duże zainteresowanie. Walkom przyglądało się ponad 5.000 widzów.

Rumuni wygrywają w piłce ręcznej

Na stadionie Wojska Polskiego w Warszawie odbył się w niedzielę pierwszy mecz z przybyłymi do Polski rumuńskimi dziewczynami piłki ręcznej — Stinta (kobiety) i Dynamo (mężczyźni).

W pierwszym meczu kobiet zwyciężyły Rumunki 7:3, w meczu drużyn męskich wygrały również goście 14:6.

Wilczewski zwyciężca X Wyścigu Dookoła Polski

W niedzielę zakończył się w Warszawie X Kolarski Wyścig Dookoła Polski, rozegrany w dniach 13—27 bm. na trasie długości ponad 2300 km (13 etapów). Zwycięzcą wyścigu został Wilczewski (Unia) w czasie 64:04:50, przed Wójcikiem (CWKS) — 66:14:26 i Chwiendaczem (Górniki) — 66:17:32.

Z 65 najlepszych kolarzy kraju wyścig ukończyło 47. Przeciętna szybkość wyniosła 34,9 km/godz. Na ostatnim, XIII etapie Kielec — Warszawa (182 km), zwycięstwo odniósł Królać (CWKS) — 5:13:38, wyprzedzając na mecie w Warszawie bardzo liczną grupę, w której znaleźli się wszyscy czwóralim etap wyścigu. Za Królaćkim etap ukończyli: Wilczewski, Wisniewski (OWKS — Kraków), Kłabiński i Ułk — wszyscy w jednakowym czasie 5:14:45. W czółowce zabrakło Hadasiaka, który na kilkadziesiąt km przed metą miał defekt gumy.

Stal traci szanse we Wrocławiu

Rewanżowe spotkanie piłkarskie o wejście do II Ligi pomiędzy drużynami Stalą (Gdańsk), a Ogniem (Wrocław) zakończyło się we Wrocławiu wynikiem remisowym 1:1. Tym samym gdańszczanie stracili w tym roku szanse awansu do wyższej klasy.

Remis Kolejarza w II Lidze

Drużyna pielicarska Kolejarza PLO z Gdyni, biorąc udział w rozgrywkach o mistrzostwo II Ligi, drugie swe spotkanie zakończyła wynikiem remisowym. Uzyskane przez gdynian remis 10:10 z poznańską Stalą (dawna Warta) świadczy na ogół pocholebnie o bokserach gdynian, w których jednak w III rundzie zawodzi kondycja. Wyniki techniczne (na pierwszym miejscu bokserzy Kolejarza): Ptak wygrał z Bonią, Rokita przegrał z Zawadzkiem, Lebidzińskiego po równej walce z Mankelskim uznano za pokonanego. Boeicher zwyciężył siłwiskiego. Górski wygrał w III r. przez podanie się Balbierza. Pióćnik przegrał z Kamińskim. Bochentyn wywalczył Ratajczaka. Kuśnierz przegrał z Wojtkowiakiem. Szymański uległ Frankowi, a w ciężkiej Wojtkowski zdobył dla Kolejarza punkty wobec braku przeciwnika.

W pozostałych meczach tej grupy Budowlani (Poznań) wygrali z Gwardią (Wrocław) 11:9. Kolejarz (Szczecin) uległ OWKS (Bydgoszcz) 8:12, a Unia (Piotrków) wygrała z Ogniem (Kraków) 12:8.

Pod włos

Zrzeszenia zlekceważyły Puchar Miast w lekkoatletyce

Dziwną niefrasobliwość i brak poczucia odpowiedzialności za obronę barw Wybrzeża wykazały w czasie ostatnich zawodów o Puchar Miast w lekkoatletyce zrzeszenia sportowe na Wybrzeżu. Na 54 wyznaczonych zawodniczek i 4 zawodników, którzy mieli udać się na tradycyjny mecz 6 najsilniejszych okręgów w Polsce o Puchar Miast do Poznania, stawilo się tylko... 26 osób.

Usprawiedliwionych jest 11 lekkoatletów i lekkoatletek przebywających na grupowaniu w Warszawie przed spotkaniem międzynarodowymi. Wśród nich znajduje się m. in. Bocianówna, Mańkowski, Korban, Łomowski, Krzyżanowski, Krzesiński i inni. Ale gdzie jest reszta?

Okazuje się, że w ostatniej chwili jakaś „plaza“ dotknęła naszych lekkoatletów. W dniu wyjazdu zrzeszenia zaczęły alarmować WKKF o „nieoczekiwanych“ chorobach,

U źródeł sukcesów LZS-ów Wybrzeża

Wiele zmieniło się w Tymawie od czasu gdy przybyli tam Olszewscy

Jest rok 1946. W Gdyni odbywa się bieg uliczny o puchar redakcji „Dziennika Bałtyckiego“. W czółowce przybywa na mecie mały, śniady chłopczek o niebieskich oczach i wesołej twarzy. Swym wspaniałym finiszem zwraca na siebie uwagę fachowców i zbiera oklaski tysięcy tłumów.

Jest rok 1953. I Centralna Spartakiada LZS-ów w Szczecinie. Finał biegu sztafetowego 4x100 m. Wynik sztafety zdecydować może nie tylko o zwycięstwie w konkurencjach lekkoatletycznych, ale o wygraniu całej Spartakiady. Napiecie na widowni i wśród zawodników wielkie. Favorytami są poznaniacy, mający w swych szeregach znanych sprinterów, jak Ratajczak i Lesicki.

Strzał, poszli. Na pierwszej zmianie zawodnicy Poznania i Gdańska biegają pierś w pierś, na drugiej do przodu wychodzi powoli reprezentant Poznania.

Gdy biegacze zbliżają się do ostatniej zmiany, Poznań ma już 3 metry przewagi. Zaczyna się szalony pościg małego, kędzierzawego reprezentanta Wybrzeża za swym rywalem. Po 80 metrach pościg uwięziony sukcesem — na mecie biegacz wiejski z Tymawy ma metr przewagi i wygrywa sztafetę.

Za swój wspaniały finisz ze wszystkich stron zbiera gratulacje Edward Olszewski, człowiek sprinter LZS Wybrzeża, jednocześnie kierownik świetlicy gromadzkiej w Tymawie (pów. tczewski). Zasłużył w zupełności na to. Jego pełen dynamiki bieg i niesłychana ambicja zdecydowały o tym, że mistrzem I Centralnej Spartakiady została reprezentacja woj. gdańskiego (281,5 pkt.), wyprzedzając... o półtora punktu Poznań (283).

Minęło 7 lat od debiutu w Gdyni. Trudna, ale jakże piękna i szczytna jest droga, jaką przebył w tym czasie syn kolejarza z Tczewa. Pierwszy sukces w biegu, organizowanym przez redakcję „Dziennika Bałtyckiego“, za chęcią Olszewskiego do uprawiania lekkoatletyki. Już w 1947 r. uzyskuje on na 100 m. 11,2 sek., wykazując talent rasowego sprintera.

Rok 1948 jest kulminacyjnym punktem kariery młodego tczewianina. Na mistrzostwach Ziem Odzyskanych zdobywa tytuł mistrza, bijąc z czasem 10,8 Buhała i Sucheńskiego. Na 200 m. zajmuje drugie miejsce — 22,8. Na meczu Gdańsk—Poznań zwycięża z czasem 11,2 sek. Stawczyka i Rutkowskiego. W tym samym okresie w międzynarodowym meczu z Czechosłowacją pokonywa reprezentantów CSR, wygrywa na mistrzostwach ogólnopolskich zrzeszenia Spójni, a w mistrzostwach Związków Zawodowych w Warszawie startuje w sztafecie, która zajęła pierwsze miejsce.

Lecz obok sportu 20-letni wówczas Olszewski ma jeszcze jedno zamiłowanie. Jest nim nauka. Chce uczyć siebie i innych. Przez 2 lata uczęszcza do Liceum Pedagogicznego w Tczewie, a w 1950 r. znajduje się już w gromadzie Rudnowa, gdzie zaczyna nową w życiu karierę — sportowca i nauczyciela wiejskiego.

Dzisiaj nazwisko Edwarda Olszewskiego jest niesłychanie popularne wśród młodzieży wiejskiej. Został mistrzem w biegu 100 m. w 1947 r. z czasem 11,2 sek. W tym samym okresie w międzynarodowym meczu z Czechosłowacją pokonywa reprezentantów CSR, wygrywa na mistrzostwach ogólnopolskich zrzeszenia Spójni, a w mistrzostwach Związków Zawodowych w Warszawie startuje w sztafecie, która zajęła pierwsze miejsce.

EDWARD OLSZEWSKI

naszego województwa. W Rudnowie zakłada on LZS. Jest członkiem miejscowego zespołu artystycznego, wychowuje chłopców i dziewczęta wiejskie w umiłowaniu do sportu i do sztuki. Dzięki niemu LZS w Rudnowie uzyskuje sukcesy w Biegach Narodowych, w siatkówce, w Marszach Jesiennych i w piłce nożnej. Agronom Waclaw Górecki, Jan Igielski, Czesława Studzińska, Urszula Czajanka i inni za wdzięczają swe sukcesy sportowe nauczycielowi matematyki i wychowawcy fizycznemu w Rudnowie — Edwardowi Olszewskiemu.

W 1952 roku Olszewski przechodzi na nową placówkę. Obejmuje on kierownictwo świetlicy gromadzkiej spółdzielni produkcyjnej w Tymawie. Nie jedzie

już tam sam. Jedzie ze swą 19-letnią żoną Emilią, córką nauczyciela wiejskiego, która ma również zamiłowanie do pracy społecznej i zdolności artystyczne.

Początkowo młodzież wiejska z Tymawy z rezerwą odnosiła się do przybywcy. „Po diabla chcą wprowadzić nowe porządki do świetlicy, w której tak dobrze można się było zabawić, popić sobie i populać“ — myślał niejeden.

Lecz Olszewscy szybko umieli zjednać sobie serca miejscowej młodzieży. W krótkim czasie za-

EMILIA OLSZEWSKA

łożyli zespół pieśni i tańca. Po 6 tygodniach odbyły się już pierwsze występy w zakładach pracy w Gniewie i w pobliskich gromadach — w Szprudowie, Gronowie, Rudnie, Brodach, Nicponiach i Dąbrówce.

— Ja ich zdobyłem przez sport — opowiada nam Olszewski. — Zaraz po przyjeździe pokazałem im, jak należy prawidłowo skakać w dal (Olszewski skacze ok. 6 m). Nie mogli się nadziwić, że można tak daleko skoczyć. Potem urządziłem wyścig z chłopcem,

jadącym na rowerze. Ja biegłem — on jechał, i wyśoił na 200 m wygrałem. Od tej chwili zjednałem sobie wszystkich.

Podobny dar zjednywania serc młodzieży posiada i Emilia Olszewska. W zimowe wieczory czytywała mieszkańcom Tymawy prasę, uczyła ich wierszy i piosenek, sama akompaniowała. W efekcie zespół zdobył I miejsce w eliminacjach powiatowych.

Ze świetlicy, prowadzonej przez Olszewskich, zaczęło promieniować na całą gromadę nowe życie. Coraz więcej dziewcząt i chłopców garzęło się do Ludowego Zespołu Sportowego i do zespołu artystycznego. Po paru miesiącach Olszewscy wychowują sobie nowe kadry sportowców i miłośników sztuki w Tymawie. Przyczyniają się do tego, że pow. tczewski zdobywa pierwsze miejsce w województwie w lekkoatletyce, a potem... mistrzostwo centralnej Spartakiady LZS-ów.

Wiele się zmieniło odkąd Olszewscy przyjechali do Tymawy — opowiadał nam wiceprzewodniczący Prezydium Gminnej Rady Narodowej Muszyński.

Nasza władza ludowa dostarcza ofiarnych, oddanych sprawie socjalistycznego budownictwa obywateli. Edward Olszewski bierze udział w zjeździe kierowników świetlic w Warszawie, gdzie za zasługi, położone na polu krzewienia życia artystycznego i sportowego, otrzymuje Brązowy Krzyż Zasługi. Szczęśliwy jest. Żywo nam opowiada o tym.

— Mam wiele tu jeszcze do zrobienia. Chcę zwiększyć szeregi sportowców wiejskich i podnieść poziom naszego zespołu artystycznego. Chcemy utrzymać prymat w naszym powiecie, godnie współzawodniczyć ze wszystkimi najlepszymi zespołami artystycznymi i sportowymi na wsiami gdańskimi.

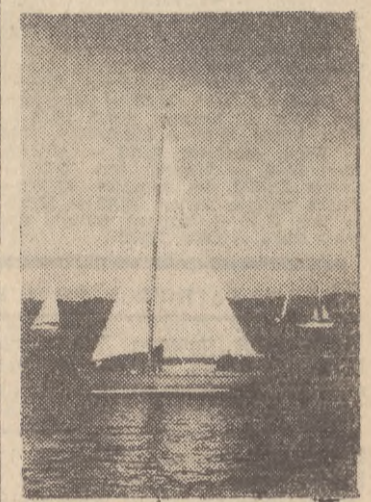
A. Skotnicki

2 tytuły wicemistrzów Polski zdobyli żeglarze z Wybrzeża

W Sopocie zakończone zostały II żeglarskie mistrzostwa Polski jachtów morskich. W ostatnim biegu finałowym zwyciężyli: wśród kobiet Grochowska przed Kosicką i Dudzic, a wśród mężczyzn — Jaworski przed Chmurzyńskim i Perlickim.

W punktacji ogólnej po 2 biegach finałowych mistrzostwo Polski w konkurencji kobiet zdobyła załoga LPZ (Szczecin) ze sternikiem Grochowska. Tytuł wicemistrza Polski zdobyła załoga gdańska Stali ze sternikiem Sumińska. Na trzecim miejscu znalazła się Kosicka (LPZ—Gdynia).

W konkurencji mężczyzn mistrzostwo Polski uzyskała załoga AZS (Szczecin) ze sternikiem Jaworskim. Wicemistrzostwo zdobył Perlicki (Gdynia). Dalsze miejsca zajęli: 3) Dacko (AZS Wrocław), 4) Chmurzyński (Flota), 5) Kuśnierz (LPZ—Gdynia).

Jachty zatacają kolo udając się na start

6) Walter (Stal — Gdynia) i 7) Michalski (Stal — Gdynia).

Drużynowo I miejsce zajęła Stal — 1.918 punktów przed LPZ — 1.905 pkt., AZS — 1.514 pkt. i Flota — 813 pkt.

Niespodziewane, ale zasłużone zwycięstwo Budowlanych nad krakowską Gwardią

Niedzielne spotkanie piłkarskie o mistrzostwo I Ligi pomiędzy Budowlanymi Gdańsk, a Gwardią (Kraków) zakończyło się nieoczekiwanym zwycięstwem gospodarzy 1:0 (1:0). Zaskoczyło to zupełnie opinię sportową Wybrzeża, która przygotowana była raczej na porażkę gdańszczan.

Trzeba z satysfakcją stwierdzić, że sukces Budowlanych nie był przypadkowy. Złożyła się na to ofiarna gra obrony i dobra forma strzelecka Barana w napadzie. Gospodarze mieli częściowo ułatwione zadanie z powodu braku u krakowian Kohuta.

Powrót Kupciewicza do obrony bardzo wzmocnił tę linię. Prawy obrońca gdańszczan tak utrudnił grę najlepszemu w napadzie krakowian Modarskiemu, że ten musiał zmienić swą pozycję, by móc wywobodzić się spod czulej opieki przeciwnika.

Mecz nie był szczególnie interesujący, ponieważ w obu drużynach formacje ofensywne były najsłabsze. Jedynie Baran z jednej strony, i Modarski z drugiej, niepokobili bramkę Jurowicza i Gronowskiego. Poza Baranem pozostał napastnicy Budowlanych zostali zupełnie zastopowani przez energicznie wkraczających w akcję Szczurka i Flanka. Zwycięska bramka padła w 25

minucie gry. Baran egzekwował rzut wolny. Piłka znajduje lukę w „murze“ obronnym Gwardii i mimo interwencji Jurowicza lądowała w siatce. Potem kilka krotnie Budowlani mieli okazję podniesienia wyniku, ale poza strzałami Barana, wszystkie inne miały bramkę w pewnej odległości. Parę minut przed końcem gdańszczanie przeszli do defensywy, starając się utrzymać wynik. Udało się im to w zupełności na skutek niezdarności ataku Gwardii.

W pozostałych meczach o mi-

Świetnie spisali się turyści Wybrzeża Brawo zespół ZPGG

Jak już podawaliśmy, w dn. 17 — 20 bm. odbył się w Sudechach I Ogólnopolski Górski Raid Turystyczny, zakończony w ogólnej klasyfikacji zwycięstwem zespołu Kolejarza przy Zarządzie Portu Gdańsk — Gdynia.

Była to największa w świecie poza Związkiem Radzieckim tego rodzaju impreza turystyczna. Wzięło w niej udział około 3.500 turystów z całej Polski zgrupowanych w 472 zespołach, idących na 17 trasach.

W raidzie udział wzięło 17 drużyn z Wybrzeża m. in. Komisji Turystyki Górskiej PTTK, Komisji Turystyki Pięszej PTTK, Polskiej Akademii Nauk, kół sportowego Kolejarza przy Zarządzie Portu Gdańsk — Gdynia, AZS oraz Centralnego Biura Konstrukcji Okrętowych.

Poza wrażeniami czysto turystycznym raid pozwolił uczestnikom poznać piękno ziemi sudeckiej, pokazać odwieczną polską historię tych terenów, zaznaczyć i cenne przesze turystów z poważnymi osiągnięciami Dolnego Śląska w dziele budownictwa socjalistycznego.

Czółowe miejsce zawdzięcza drużyna ZPGG nie tylko walorom turystycznym — sportowym lecz przede wszystkim społecznej postawie na trasie, wyrażającej się wykonaniem całego szeregu czynów społecznych, jak wyświetlanie filmów dla dzieci szkolnych w miasteczku, organizowanie spotkań z miejscową ludnością, urządzenie zbiórki pieniężnej na budowę Warszawy, propagandę turystyki (gazetki ścienne, pogadanki) itp.

Trzeba dodać, że jest to już druga impreza centralna PTTK, w której turyści Wybrzeża odnoszą poważny sukces. Przed miesiącem bowiem w Ogólnopolskim Raidzie Niższym na terenach Warmii i Mazur, zwyciężył zespół młodzieżowy PTTK Gdynia przed Kolejarzem ZPGG.

TABELA

1) Unia Chorzów	19	33	47:13
2) OWKS Kraków	18	26	37:20
3) Gwardia Kraków	18	23	29:22
4) CWKS Warszawa	20	22	34:25
5) Gwardia Warszawa	18	20	22:25
6) Kolejarz Poznań	19	17	19:25
7) Budowlani Chorzów	19	17	27:40
8) Ognio Bytom	17	15	22:24
9) Górnik Radlin	19	15	23:34
10) Ognio Kraków	18	14	21:24
11) Budowlani Gdańsk	19	10	16:29
12) Budowlani Opole	18	10	18:35

Sukcesy siatkarzy w NRD

Przebywające w Niemieckiej Republice Demokratycznej polskie drużyny siatkarskie: kobieca Kolejarza i męska AZS rozegrały w Goerlitz towarzyskie spotkanie z zespołami NRD. Obydwa mecze zakończyły się zwycięstwem naszych zwycięstwem drużyn polskich, które przewyższyły przeciwników wyszkoleniem technicznym. Kolejarz wygrał z Wiessens-h-P 3:0 (15:4, 15:7, 15:3), a AZS z kowal Schernpunkt Auswahl 3:0 (15:6, 15:9, 15:12).

Pod światło

TO I OWO

S'MIAŁO i szczerze

Niefachowi fachowcy

W dniu 7 bm. oddałam swoje pantofle do naprawy do Spółdzielni Szewców we Wrzeszczu przy ul. Wł. Kniewskiego (dawnej 'bótki'). Były to zamznowe pantofle w bardzo dobrym stanie.

Niezmiernie ucieszyłam się, słysząc, że pantofle będą gotowe za kilka dni. Były też istotnie gotowe. Młody i usłużny pracownik spółdzielni zapakował je szybko i sprawnie. Ale w domu po rozpakowaniu przekonałam się, że na pięknym czarnym zamzu powstały jakieś lśniące szerokie smu-

gi. Na obu obcasach zamzu był w kilku miejscach rozdarty. Byłam oburzona, bo przecież każdy szewc, znający swoją robotę, wie o tym, że z zamzsem należy obchodzić się delikatnie. Ponieważ

słyszałam od kilku innych osób o podobnym bezlitosnym obchodzeniu się z ich obuwem, mam nadzieję, że mój list nie pozostanie bez echa i że spółdzielnia poprawi poziom swojej pracy.

H. Golebiowska Wrzeszcz

Odpowiedzi REDAKCJI

Piotr Bednarz, Wrzeszcz. Z poruszonej przez Was sprawami należy zwrócić się do komitetu blokowego.

'Czytelnik', Gdańsk. W miejscowościach, objętych publiczną gospodarką lokalną (m. in. w Gdańsku), umowy o nadwyżki metrażowe, zawierane między osobami prywatnymi, są nieważne, gdyż nadwyżkami tymi mogą dysponować tylko władze kwaterunkowe. Zgłoszenie się do Wydziału Kwaterunkowego przy Prezydium MRN w Gdańsku o przydział na zajmowany pokój, w razie uzyskania przydziału, wynajmujący Wam obecnie pokój nie będą do niego mieli żadnych praw.

Lucja Dąbrowska, Wrzeszcz. Klinika Akademii Medycznej obejmuje całe woj. gdańskie, a nawet i sąsiednie województwa, nie może więc obsłużyć wszystkich zgłaszających się, nasłuchiwani od lekarzy specjalistów o obywateli, nie mówiąc już o zgłoszeniach bez skierowania, jak to miało miejsce w opisanym przez Was wypadku. Przychodnia specjalistyczna Aka-

demii zaliczają wyłącznie przypadki, których nie może zaliczyć lekarz obywateli.

Alfred Pelczarski, Sopot. Sprawa Wasza figuruje w wydziale kwaterunkowym jako sprawa pilna. Zostanie ona rozpatrzona na najbliższym posiedzeniu kolegium.

'Gdynianin'. Butelki od wody kwiatowej można sprzedać tylko jako tłuczone w cenie 17,5 gr za 1 kg. Skupem zabijemy się Centrala Odpadków Użytkowych.

A. Chochł, Sopot. Naprzeciwko Waszego domu znajduje się pusty plac, doskonale nadający się na urządzenie tam ogródka dla dzieci. Zwrócić się w tej sprawie do Prezydium Miejskiej Rady Narodowej.

Czytelniczka ze Sztumu, Przyjaciółce, z którą jest się 'na ty', można każda uwagę zwrócić osobliście, bez 'opisywania' jej w gazecie. Dziwi nas, że nie macie nawet odwagi do tego jej się przyznać i żądać zatajenia Waszego nazwiska.

St. Walasek, Gdańsk, Filmów 'Agfa' jest na razie jeszcze niewiele w sprzedaży, dlatego też sklepy starają się sprzedawać je w ograniczonej ilości, a nie za to większej liczbie klientów.

N. Nagłowski, Wrzeszcz. Sprawa Wasza skierowaliśmy już do odpowiednich instancji, które niewątpliwie wyciągną stąd konsekwencje.

Józef Konuszka, Orłowo. Reklamacje należy przedłożyć na piśmie komitetowi blokowemu lub rejonowemu, celem przekazania jej Zrzeszeniu Właścicieli Prywatnych Nieruchomości Po uzgodnieniu z Wydziałem Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej. Prez. MRN zrzeczenie wstawi remont do planu robot.

Jan Zaremba, Puck. Za prace zleczone należy się wynagrodzenie.

K. J., Wrzeszcz. Instytucje nie mają obowiązku zwracania ankiet ani życzy sprawnie, gdyż traktują to jako zwykłą korespondencję.

Janina Lukowska, Gdańsk. Nie zajmujemy się sąsiedzkimi porachunkami, ani też mediacją w tych sprawach. Nie uważamy też za słuszne wyrażanie jakichkolwiek uwag o sposobie wynowy jakiegokolwiek lokatorski ul. Orzeszkowej 21, Miejski Zarząd Budynków Mieszkaniowych Nr 2 we Wrzeszczu zlecił wyremontowanie ustępów w Waszym domu w IV kwartale rb.

Byłam niedawno świadkiem następującego zdarzenia. Tragarz wioząc na dworzec większą ilość bagażu. Na sterce walizek leżał kolorowy, podróżny pled w kratę, który w pewnej chwili obsunął się i jednym końcem ocierał o kółko wózka. Wśród przechodniów, którzy zwrócili na to uwagę, powstało poruszenie.

— Hej, uwaga na pled!
— Szkoła pleda, niech pan na chwilę stanie!
— Jak można obchodzić się tak

niedbale z takim porządnym pledem!
W jednej chwili coś dziesięć osób stanęło w obronie pleda. Cudzej, prywatnej własności. Ładny objaw, prawda?

Z początkiem roku szkolnego, dzieci miały zwyczaj po lekcjach dzielić się wrażeniami.

— Zaraz ci narysuję, jak to było. Nasza drużyna stała tu, a ich naprzeciw... — to mówiąc małe porwał z ziemi kawałek węgla i z zapalem zaczął kreślić plan sytuacyjny na białym murze, niedawno odfinansowanej kamienicy. Ja także kobieta, przechodząc obok, obruszyła się.

— Ze też musicie się plątać akurat pod nogami. Przejdźcie nie można spokojnie...

Z okna wyjrzał ojciec jednego z chłopczek. Chwilę przyglądał się scenie, a potem krzyknął głośno:

— Chodź, smarkaczu, do domu odrabiać lekcje. Tobie tylko zabawa w głowie!
— Ładna zabawa, co?

W przedziale pociągu kaprysiło dziecko. Matka starała na głowie, żeby je zabawić. Podróżni wychodzili ze skóry, zezując złym okiem. Mama podała dziecku 'na zatkanie' torbę z sliwkami. Nastąpiło chwilowe uspokojenie. Bóg zabrał się żywo do konsumpcji, po każdej spożytej słówce wypychając pestkę między szyję okna a futryna.

Niestety, sliwki się skończyły. Wtedy jedna z pasażerek podała dziecku do zabawy korkociąg. Dziecko szybko zrobiło z niego u-

żytek, świdrując zabawne dziurki w ławce. O płaczu już nie było mowy. Podróżni odetchnęli z ulgą. Matka pogłaskała dziecko po głowie.

Na usprawiedliwienie dziecięcia trzeba dodać, że wiek jego nie przekraczał lat trzech. Na usprawiedliwienie podróżnych nie a nie dodać nie można.

Pewna miłośniczka kwiatów zaszła przed swoim oknem wcale ładne okazy flory, pielęgnując je pieczołowicie każdego dnia. Naraz między klomby wpadła piłka. Przerazony 'sprawca', nie namyślając się długo, przeskoczył ogrodzenie i uniósł w popłochu swoją własność ścigany nieprzytomnymi krzykami gospodyniami za złamanie różowego astru.

Ta sama 'pańca' ma zwyczaj skracania sobie drogi przez skwerek, na którym wiosną posiano trawę. Większość ludzi chodzi 'na skrót'. Powstała w ten sposób 'nielegalna', ale wyraźna ścieżka. Niestety, trawa jest w tym przykrym położeniu, że nie umie krzyknąć...

Dzwonek.
— Przepraszam cię najmocniej, że tak późno odnośzę książkę, po za tym przykro mi, że w takim stanie... Przez zapomnienie zostawiłam na deszczu i okładka rozmočila na nie. O, popatrz!

— Drobiątku! Nie przejmuj się! To nie moja książka, z czytelni! Zaraz ją oprawię w szary papier i nikt nie pozna.

A takie czytelniczki też warto by zrobić 'na szaro' — prawda? Krystyna

Czy wiesz, co będzie? 4.X.1953 r.

Interesująca wiadomość dla młodzieży... WIELKI KONKURS MŁODZIEŻOWY... Cenne nagrody...

Dokładnie dowiesz się o wszystkim słuchając audycji '5:0 dla młodości', którą nadaje Polskie Radio w dniu 4 października o godz. 8.20 w programie I i o godz. 11 w programie II.

Cała młodzież słucha 4.X.1953 r. audycji '5:0 dla młodości'.

Dziś w RADIO

WTOREK - 29. 9. 1953. 6.15 - Kom. PIHM. 6.16 - 'Z każdym dniem'. 6.20 - Muzyka. 6.30 - DZIENNIK. 6.45 - Muzyka. 7.49 - Stan pogody 7.55 - Wiadomości 8.00 - Muzyka rozr. 8.15 - Serwis CZRM dla rybaków. 11.40 - Komunikaty. 11.45 - Głos młodej kobiety. 12.04 - DZIENNIK. 12.15 - 'Na swojską nutę'. 12.45 - Aud. dla wsi. 13.00 - Koncert rozr. 13.15 - Kom. PIHM. 14.10 - Aud. dla kl. IV. 14.30 - Aud. dla kl. V-VII. 14.50 - Muzyka. 15.00 - Tańce świąteczne. 15.00 - Komunikaty. 15.10 - 'Na szlak wodny'. 15.30 - Aud. dla dzieci. 16.00 - Radziecka muzyka ludowa. 16.21 - Wylotni wirtuozowie. 16.40 - Aud. oświatowa. 17.00 - Wład. 17.05 - KORESPONDENCJA Z ZAGRANICZNYCH. 17.20 - Aud. dla kobiet. 'POMIĘDZY' 17.30 - 'Czytelnik'. 17.35 - Zagadki muzyczne. 17.45 - Skrzynka radiowa. 17.55 - Rep. z cukrowni w Starym Polu. 18.00 - PRZEGLĄD WYDARZEŃ. 18.10 - Koncert. 18.30 - 'W pracowniach uczonych'. 18.40 - Belgijka muzyka ludowa. 19.10 - Reportaż. 19.20 - 'Dziś i jutro'. 19.30 - Muzyka. 1. akt. 20.00 - Koncert symf. 20.58 - Kom. PIHM. 21.00 - DZIENNIK. 21.26 - Wład. sportowe. 21.36 - Muzyka rozr. 22.00 - Muzyka tan. 22.20 - Serwis CZRM dla rybaków. 22.40 - Polska muzyka kamer. 23.00 - Muzyka tan. 23.10 - Koncert muzyki dawnej. 23.50 - OST. WIAD.

FACHOWCY POSZUKIWANI

Mechaników maszyn biurowych przyjmujemy. Placa akordowa. Zgłoszenia: Polskie Towarzystwo Maszyn Biurowych - Gdańsk, ul. Podbiałańska A - obok 'Orbisu'. 1792-K

2 kalkulatorów warsztatowych i 2 inspektorów kontroli (brakarzy) zatrudni od zaraz P. P. D. 'Dalmor' w Gdyni, ul. Hryniewickiego 10. Zgłoszenia przyjmuje dział kadr. 1774-K

Głównego księgowego zatrudni natychmiast Wojewódzkie Przedsiębiorstwo Instalacyjne - Gdańsk, ul. Rokossowskiego Nr 18 - barak 5. 1784-K

Samodzielnego pomiarowca w zakresie geodezyjnym i wodno - melioracyjnym poszukujemy. Zgłoszenia: Gdańsk, ul. Gdynskich Kosznic 11, pokój 28. 1795-K

1 fakturzystę, 4 krawców, 2 szewców zatrudni Oddział Zaopatrzenia Robotniczego przy Stoczni im. Komuny Paryskiej w Gdyni. Zgłoszenia do działu kadr Stoczni. 1796-K

WEZWANIE

do byłych dzierżawców kiosków i straganów na targowiskach miejskich w Gdańsku, Wrzeszczu, Oliwie i Nowym Porcie.

Dyrekcja Hal i Targowisk Miejskich w Gdańsku podaje do wiadomości, że wszyscy byli dzierżawcy wyżej wymienionych obiektów handlowych na targowiskach winni w terminie do dnia 31. 10. 1953 r. uregulować zaległy czynsz za znajdujące się jeszcze na targowiskach kioski i stragany, gdyż po tym terminie przystąpiamy do likwidowania w-w obiektów. 1788-K

OGŁOSZENIA DROBNE

KUPNO KUPIE fotele w dobrym stanie oraz dywan. Zgłoszenia: Tezow, Kłosek pocztowy Nr 1 PPK 'Ruch'. 2754-P

SPRZEDAŻ

SPRZEDAŻ tania stół, kredens, szafę, Sopot, Krasiczkiego 10/1. 2764-P

SPRZEDAM tania psa doza. Wiadomość Gdynia, Targowa 34. 2753-P

PAPUGE 'Kakadu' i dywan 3x4 m - na sprzedaż. 13. Gdańsk - Orunia, Zabia. 6589-G

KROWA cielna, wysokomleczna (5-letnia) do sprzedania. Gdańsk-Brzeźno, Gdańska 8/1, parter. 6598-G

SPRZEDAM maszynkę do podnoszenia oczek - nowa. Wrzeszcz, ul. Libermanna 11 m. 6. 2742-P

LOKALE

ZAMIENIE dwa duże pokoje z wyposażeniem, w trójmieszkowie, również z wygodami. Wrzeszcz, Wojska Polskiego 19/1, Rowiński. 6542-G

ZAMIENIE pokój - Toruń, Mickiewicza 112 (Jaskiewicz) na trzy pokoje, kuchnię na 1100 Gdańsk - Gdynia, okolice. Warunki do omówienia. 6547-G

2 POKOJE z kuchnią, gaz, łazienka w centrum Stalno. Grodzkiego 18. 6556-G

ZAMIENIE 2 pokoje z kuchnią (samodzielne) na parterze na większe 2 lub 3 pokoje w trójmieszkowie. Gdańsk, ul. Na Stoku 31 m. 1. 6554-G

POKÓJ z kuchnią w Poznaniu zamienie na większe lub równorzędne w trójmieszkowie. Oferty kierować: Józef Szymanski, Poznań - Nowe Zagórze, blok 3 m. 4. 1784-K

ZAMIENIE domek jednorodzinny z ogródkiem we Wrocławiu na podobny lub mieszkanie 3-pokojowe w trójmieszkowie. Oferty: Biuro Ogłoszeń Wrocław, Podwale 62 pod Nr 003538. 1783-K

MŁODA, pracująca poszukuje pokoju w Gdyni. Warunki do omówienia. Oferty: poste-restante, Gdynia, Osłowska Irena. 6575-G

ZAMIENIE mieszkanie 3-pokojowe z kuchnią, skanalizowane, z ogrodem w Jełeniej Górze (Strupiec), ul. Raclawicka 5A na podobne na Wybrzeżu. 6572-G

PILNE. Dwoch solidnych studentów poszukuje pokój w Sopot - Wrzeszcz, Zgłoszenia: Sopot, poste-restante, Rowiński. 2783-P

ZAMIENIE pokój z małą kuchnią na parterze w Gdyni na pokój, większą kuchnię lub dużą kawalerkę z tarasem. Gdynia, poste-restante Piątek. 2737-P

ZAMIENIE 2 pokoje z kuchnią na Ostrowie Wielkopolskim na podobne w trójmieszkowie. Wiadomość: Wrzeszcz, Kniewskiego 10a/4. 6527-G

2 POKOJE z kuchnią, gaz, ogródek (możliwość trzymania inwentarza) zamienie na 2 lub 3 pokoje z kuchnią, garażem, Gdańsk - Siedlce, ul. Ojcowska 18. 6566-G

SAMODZIELNY 1 pokój, kuchnię w Rumli Zagórze, zamienie na takie samo lub 1 duży pokój w trójmieszkowie. Oferty pod '6563' Biuro Ogłoszeń 'Prasa' Gdańsk. 6563-G

ZAMIENIE 2 małe pokoje z kuchnią we Wrzeszczu na większe w trójmieszkowie. Wiadomość: Kłosek, Kniewskiego 10a/4. 6588-G

ZAMIENIE samodzielnego pokoju, kuchnię, łazienkę (małometrażowe) na większe. Gdynia, Wieniawskiego 7/5. 2756-P

ZAMIENIE 2 małe pokoje z kuchnią we Wrzeszczu na większe w trójmieszkowie. Wiadomość: Kłosek, Kniewskiego 10a/4. 6588-G

ZAMIENIE 2 małe pokoje z kuchnią we Wrzeszczu na większe w trójmieszkowie. Wiadomość: Kłosek, Kniewskiego 10a/4. 6588-G

ZAMIENIE 2 małe pokoje z kuchnią we Wrzeszczu na większe w trójmieszkowie. Wiadomość: Kłosek, Kniewskiego 10a/4. 6588-G

ZAMIENIE 2 małe pokoje z kuchnią we Wrzeszczu na większe w trójmieszkowie. Wiadomość: Kłosek, Kniewskiego 10a/4. 6588-G

ZAMIENIE 2 małe pokoje z kuchnią we Wrzeszczu na większe w trójmieszkowie. Wiadomość: Kłosek, Kniewskiego 10a/4. 6588-G

ZAMIENIE 2 małe pokoje z kuchnią we Wrzeszczu na większe w trójmieszkowie. Wiadomość: Kłosek, Kniewskiego 10a/4. 6588-G

ZAMIENIE 2 małe pokoje z kuchnią we Wrzeszczu na większe w trójmieszkowie. Wiadomość: Kłosek, Kniewskiego 10a/4. 6588-G

ZAMIENIE 2 małe pokoje z kuchnią we Wrzeszczu na większe w trójmieszkowie. Wiadomość: Kłosek, Kniewskiego 10a/4. 6588-G

ZAMIENIE 2 małe pokoje z kuchnią we Wrzeszczu na większe w trójmieszkowie. Wiadomość: Kłosek, Kniewskiego 10a/4. 6588-G

ZAMIENIE 2 małe pokoje z kuchnią we Wrzeszczu na większe w trójmieszkowie. Wiadomość: Kłosek, Kniewskiego 10a/4. 6588-G

ZAMIENIE 2 małe pokoje z kuchnią we Wrzeszczu na większe w trójmieszkowie. Wiadomość: Kłosek, Kniewskiego 10a/4. 6588-G

ZAMIENIE 2 małe pokoje z kuchnią we Wrzeszczu na większe w trójmieszkowie. Wiadomość: Kłosek, Kniewskiego 10a/4. 6588-G

ZAMIENIE 2 małe pokoje z kuchnią we Wrzeszczu na większe w trójmieszkowie. Wiadomość: Kłosek, Kniewskiego 10a/4. 6588-G

ZAMIENIE 2 małe pokoje z kuchnią we Wrzeszczu na większe w trójmieszkowie. Wiadomość: Kłosek, Kniewskiego 10a/4. 6588-G

ZAMIENIE 2 małe pokoje z kuchnią we Wrzeszczu na większe w trójmieszkowie. Wiadomość: Kłosek, Kniewskiego 10a/4. 6588-G

ZAMIENIE 2 małe pokoje z kuchnią we Wrzeszczu na większe w trójmieszkowie. Wiadomość: Kłosek, Kniewskiego 10a/4. 6588-G

ZAMIENIE 2 małe pokoje z kuchnią we Wrzeszczu na większe w trójmieszkowie. Wiadomość: Kłosek, Kniewskiego 10a/4. 6588-G

ZAMIENIE 2 małe pokoje z kuchnią we Wrzeszczu na większe w trójmieszkowie. Wiadomość: Kłosek, Kniewskiego 10a/4. 6588-G

ZAMIENIE 2 małe pokoje z kuchnią we Wrzeszczu na większe w trójmieszkowie. Wiadomość: Kłosek, Kniewskiego 10a/4. 6588-G

STUDENTKA poszukuje pokoju Oferty pod '6564' Biuro Ogłoszeń 'Prasa' Gdańsk 6564-G

ZAGINAŁ dowód osobisty na nazwisko Szantyr Czesław, Sopot. 2762-P

ZGUBIŁO przepustkę Stożka Gdańską na nazwisko Gułh Dorota, Wrzeszcz, Kolberga 3. 6576-G

ZGUBIŁEM przepustkę i legitymację Nr 121 Stoczni Półn. na nazwisko Czajko Józef, Gdańsk, ul. Na Stoku 30/4. 6578-G

ZGUBIŁO zezwolenie na zameldowanie się w strefie nadgranicznej na nazwisko Myśka Ksawera, Sopot, ul. Stalina 735/9. 6580-G

ZGUBIŁEM kartę meldunkową, pokwitowanie zdania ankiety na dowód osobisty na nazwisko Komoszka Jan, Cegielnia - Wiślina, pow. Gdańsk. 6585-G

SADEJ Adam, Wrzeszcz, ul. Okrag 1/3 m. 8 zgubił dowód osobisty, legitymację Stoczni Gdańskiej, legitymację związkową, legitymację TPPE, akt ślubu. 6544-G

DERKOWSKI Franciszek - Gdańsk, Siennicka 3/1 zgubił legitymację nr 43042 związku zawodowego. 6545-G

ZGUBIŁAM kartę meldunkową, legitymację przetranszacji krowi Nr 1349 na nazwisko Pawełczak Janina, - Gdańsk - Wrzeszcz, ul. Partyzanów 26/18. 6549-G

ZAKRZYWOSKI Franciszek - Wrzeszcz, ul. Chrobrego 80/1 zgubił kartę meldunkową, pokwitowanie zdania ankiety na dowód osobisty. 6551-G

RESZEL Kazimierz Gdańsk-Siedlce, Skarpowa 88 zgubił zameldowanie na węgelnę Nr 22/3089. 6553-G

KOWALCZYK Tadeusz, Oksywie zgubił legitymację zw. zaw. nr 75500. 2759-P

MOCZYGEBA Władysław - Gdańsk - Siedlce, Skarpowa 61/3 zgubił kartę meldunkową i kartę stoczniową. 6574-G

ZGUBIŁO we Wrzeszczu teczkę zółta, wyciążoną we wzory egipskie. Znalazcę proszę o zwrot za wynagrodzeniem: Wrzeszcz, Sobieskiego 64. 6570-G

KWAŚNIEWSKI Józef, Sopot, Obr. Westerplatte 31 zgubił przepustkę Stoczni Gdańskiej, legitymację szkolną. 6557-G

MICHAŁSKI Stanisław - Wrzeszcz, ul. Matki Polki 1a m. 5 zgubił legitymację związku zawodowego. 6565-G

KSIĄŻKI POPULARNO-NAUKOWE

DLA MŁODZIEŻY SZKOLNEJ

ILJIN M. Ujarzmenie przyrody s. 170 z 5,20

IWANOWSKI M. Droga do gwiazd s. 263 z 8,00

MIEZIENCEW W. Zagadka materii s. 150 z 5,00

NAGORNY A. Czy można przedłużyć życie s. 253 z 7,50

ORŁOW W. Śmiała myśl zwycięża s. 202 z 5,00

SAPARIN W. Nowa planeta s. 146 z 5,20

Wydawnictwo Iskry 1785-K

TOWARY POLSKIEJ PRODUKCJI

za pośrednictwem akcji

'Paczek PEKAO'

dla osób otrzymujących przesyłki od krewnych i znajomych z zagranicy.

Zlecenia i wpłaty przyjmują:

w New - Yorku PEKAO TRADING CORPORATION, New-York 4 25, Broad Street, room 1624

w Paryżu BANK POLSKA KASA OPIEKI SA, Paris IX 23 rue Taibout

TA DROGĄ MOŻNA OTRZYMAĆ:

materiały, wózek, meble, cement, cegły, złote dentystyczne obrączki, artykuły kosmetyczne - galanterie, porcelanę, nylonowe, wieczne pióra, maszyny i narzędzia rolnicze, węgelnę, maszynę do szycia, rowery, motocykle, zegarki szwajcarskie, radioodbiorniki, wózki dziecięce, paczki żywnościowe, krowy i prosięta.

Informacji udziela:

Bank Polska Kasa Opieki SA

Warszawa, ul. Mazowiecka 14.

Advertisement for shoes with 'Przebieżka poszerzona' and 'OBOWIA LETNIEGO' text, featuring various shoe models and prices.

Wydawnictwo Iskry

TOWARY POLSKIEJ PRODUKCJI

za pośrednictwem akcji

'Paczek PEKAO'

dla osób otrzymujących przesyłki od krewnych i znajomych z zagranicy.

Zlecenia i wpłaty przyjmują:

w New - Yorku PEKAO TRADING CORPORATION, New-York 4 25, Broad Street, room 1624

w Paryżu BANK POLSKA KASA OPIEKI SA, Paris IX 23 rue Taibout

TA DROGĄ MOŻNA OTRZYMAĆ:

materiały, wózek, meble, cement, cegły, złote dentystyczne obrączki, artykuły kosmetyczne - galanterie, porcelanę, nylonowe, wieczne pióra, maszyny i narzędzia rolnicze, węgelnę, maszynę do szycia, rowery, motocykle, zegarki szwajcarskie, radioodbiorniki, wózki dziecięce, paczki żywnościowe, krowy i prosięta.

Informacji udziela:

Bank Polska Kasa Opieki SA

Warszawa, ul. Mazowiecka 14.

NAUKA MASZYNOPISANIA Wrzeszcz, Rutkowskiego 47a codziennie. 86-K

TRZYMIESIĘCZNA korespondencyjna nowoczesna nauka kłosewości Łoś 1, skrytka 163. 1611-K

W